

# Handlingsprogram og økonomiplan 2026-2029

Budsjettforslag fra uavhengige folkevalgte

Mona Osman, Michael Backe og Rune Mathisen

**1) Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram og økonomiplan 2026–2029 vedtas med disse endringene:** alle kutt i velferdstjenester reverseres i 2026, og netto driftsresultat trappes opp til 1,7 % innen 2029.

**2) Driftsbudsjettet vedtas med følgende justeringer:**

- Helse og velferd +30 mill. i 2026 (kapasitet utskrivningsklare, psykisk helse, bemanning i hjemmetjenester, rekruttering, forebygging).
- Oppvekst barnevern: alle foreslåtte kutt reverseres (+3,0 mill. i 2026).
- Oppvekst skolestruktur: sammenslåing Bølehøgda/Buer gjennomføres ikke. Innsparingsposten tilbakeføres (0 i 2026; økende i ØP-årene dersom den ligger inne).
- Skatteanslag: legges iht. KDD med +0,3 % forsiktig overtreff
- Fond som sikkerhetsnett: ved uforutsette svingninger kan inntil 30–60 mill. av disposisjonsfond disponeres i 2026; inndekning legges i ØP.
- Utbytteforutsetningen fra Skagerak Energi settes til 107 mill. kr årlig i 2026–2029, basert på NVE's langtidsprognoser for kraft.

**3) Investeringsbudsjettet vedtas som vist i vedlegg til handlingsprogrammet, med følgende justering:** Prosjekter uten tjenestegevinst i 2026 faseforskyves for å dempe rente/avdrag, men uten å forsinke prioritert prosjekter (bibliotek/omsorg/VA). Overføring fra drift opprettholdes/justeres for å begrense lånebehovet.

**4) Ramme for låneopptak i 2026 vedtas inntil den foreslåtte totalrammen**, med føring om å minimere opptrekk gjennom faseforskyvning og økt egenfinansiering dersom merinntekter oppstår.

**5) Kommunedirektøren gis fullmakt til å ta opp inntil kr 100 mill. i Husbanken til innvilgelse av Startlån.** Utlånsramme er kr 100 mill. Kommunedirektøren får fullmakt til å vurdere hvor stor andel av årets låneopptak som eventuelt erstattes med ubrukte lånemidler.

**6) Trekkrettigheten hos kommunens hovedbankforbindelse gjennomføres i 2026 med de betingelser som framkommer av bankavtalen.** Grensen for trekkrettigheten settes til inntil kr 250 mill.

**7) Skatt på inntekt og formue skrives ut etter de maksimalsatser som Stortinget fastsetter.**

**8) Eiendomsskatt 2026:**

- Næring/ubebygd grunn: 4,2 ‰ i 2026 (lovlig opptrapping fra 3,2 ‰ med mål om videre opptrapping innenfor +1,0 ‰ pr. år).
- Bolig/fritid/landbruk: 3,9 ‰ og bunnfradrag 400 000 kr pr. boenhet.
- Kommunedirektøren bes fremme sak om opphør av særfrigat (inkl. større industrieiendommer) med virkning fra tidligst mulig skatteår, og legge plan for videre taksering/inntektsløft i ØP-årene.
- Mål for 2026: minst 173 mill. i eiendomsskatteinntekt.

**9) Egenbetalinger prisjusteres med deflator der regelverk tilsier det.** Det innføres ingen nye egenandeler/gebyrøkninger i skattefinansierte tjenester, og det vurderes skjerming for utsatte grupper der kommunen har handlingsrom.

**10) Handlingsregler og risikostyring:**

- Netto driftsresultat  $\geq 1,7\%$  innen 2029.
- Disposisjonsfond  $\geq 5\%$  av brutto driftsinntekter; ambisjon om oppbygging når merinntekter realiseres.
- Netto lånegjeld 80% av brutto driftsinntekter.

**11) Skien Fritidspark:** Tildelingen vedtas som foreslått. Kommunedirektøren bes legge fram effektivitets- og inntektsplan som ikke reduserer aktivitetstilbudet, og vurdere sosial profil for deltakelse.

**12) Fullmakter til kommunedirektøren:**

- Det skal ikke foretas oppsigelser eller privatisering/konkurransetsetting av kommunal virksomhet som følge av omorganisering og effektivisering. Eventuelle endringer skal løses gjennom naturlig avgang, omplassering og kompetanseheving. Ingen fullmakt under punkt 12 kan brukes i strid med dette.
- Kommunedirektøren kan disponere merinntekter og redusere utgifter knyttet til bosetting av flyktninger, asylmottak og ressurskrevende tjenester for å håndtere mindreinntekter/svingninger i tilskudd, men uten å redusere tjenesteomfanget. Varige endringer i nivå eller organisering legges fram politisk.
- Inntekter fra salg av boliger kan benyttes til kjøp/rehabilitering av boliger. Inntekter fra salg av maskiner/utstyr kan benyttes til kjøp/oppgradering av maskiner/utstyr. Midlene skal ikke brukes til drift.

- Kommunedirektøren kan fordele midler fra lønnsreserve (tjenesteovergripende) til kommunalområdene i tråd med oppgjør/forhandlinger, med tertialvis rapportering.
- Kommunedirektøren kan omdisponere midler mellom de søkbare tilskuddsordningene når det er misforhold mellom søknadsmengde og avsatte midler, forutsatt at total tilskuddspott ikke reduseres og formålene i vedtaket opprettholdes.
- Kommunedirektøren kan bruke/avsette bundne fond innenfor kommunalområdene i tråd med fondenes formål og regelverk, med tertialvis rapportering.
- Disposisjonsfond kan ikke disponeres administrativt utover det bystyret eksplisitt har vedtatt.
- Kommunedirektøren kan overføre midler fra drift til investering kun innenfor rammen som følger av bystyrets vedtak og budsjettert «overføring fra drift». Overføring utover dette krever politisk vedtak.
- Kommunedirektøren kan overføre budsjettmidler mellom områder ved ren teknisk flytting av oppgaver/utgifter/inntekter, uten å endre tjenesteomfang, organisasjonsform eller bemanningsgarantien over. Endringer med økonomisk effekt > 5 mill. eller tjenestemessige konsekvenser legges fram politisk.
- Kommunedirektøren kan fordele midler mottatt som prosjektskjønn i rammetilskuddet til sitt formål, med kortfattet orientering i påfølgende tertialrapport.
  - Tertialvis rapportering på bruk/avsetning av fond, lønnsreserve, overføringer drift til investering og omdisponeringer.
  - Særskilt politisk orientering uten ugrunnet opphold dersom administrative grep samlet påvirker en sektorramme > 5 mill. i løpet av året.